

มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่นที่สำคัญจึงต้องมีหลักการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดโดยยึดหลักธรรมาภิบาล โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๖ รัฐได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ตามกฎหมาย และมีความสำคัญต่อชุมชน เป็นองค์กรพื้นฐานของการบริหารงานภาครัฐ และเป็นกลไกที่สำคัญต่อชุมชน และเป็นกลไกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในระดับตำบล ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพสูงในการบริหารงานภาครัฐ เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และสามารถเข้าถึงความต้องการประชาชนในพื้นที่รวมถึงยังรู้แนวทางในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี มีความคล่องตัวในการบริหารงาน และยังเป็นองค์กรที่สามารถระดมความร่วมมือจากภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้ ซึ่งในการจัดบริการสาธารณะจะมีข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างเป็นฟันเฟืองในการขับเคลื่อนกิจกรรม โครงการ และคอยอำนวยความสะดวกประชาชน โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้กำหนดนโยบายการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ดังนั้น การใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอนุญาต อนุมัติ หรือมีคำสั่งในเรื่องใดๆ จำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ มีขอบเขตและมีเหตุผลสนับสนุนการใช้ดุลยพินิจอย่างเพียงพอ อันจะนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความตระหนักในหน้าที่ และเล็งเห็นความสำคัญในการออกคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้กำหนดแนวทางประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความตระหนักในเรื่องดังกล่าว จึงได้มีคำสั่งที่ ๑๘๕๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะทำงานประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อดำเนินการด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการใช้ดุลยพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การบริหารราชการ ตลอดจนการจัดบริการสาธารณะในภารกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล คณะทำงานที่ได้รับแต่งตั้งจึงได้กำหนดมาตรการการใช้ดุลยพินิจ ดังนี้

๑. การใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ ต้องเป็นไปทบัญญัติของกฎหมายที่ให้กระทำการอย่างหนึ่ง อย่างใดได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ถือเป็นคำสั่งทางปกครอง ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ซึ่งมีองค์ประกอบสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เป็นการกระทำโดยเจ้าหน้าที่

(๒) เป็นการใช้อำนาจรัฐ

(๓) เป็นการกำหนดสภาพทางกฎหมาย

(๔) เกิดผลเฉพาะกรณี

(๕) มีผลภายนอกโดยตรง

๓. ขั้นตอนการใช้ดุลยพินิจต้องอาศัยเหตุผล ดังนี้

๓.๑ ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งการวินิจฉัยข้อเท็จจริงนั้นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จากพยานหลักฐานที่มีอยู่เพียงพอต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าได้เกิดขึ้นหรือไม่

๓.๒ ข้อกฎหมาย ซึ่งต้องอ้างอิงประกอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๓.๑ ที่เกี่ยวข้องและเป็น สาระสำคัญ

๓.๓ ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุน โดยผู้ใช้อดุลยพินิจจะต้องพิจารณาตัดสินใจว่ากฎหมายได้กำหนดให้ใช้อดุลยพินิจได้เพียงประการเดียว หรือหลายประการ หรือให้เลือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดได้หรือไม่